

Er waart een goedaardig virus door de wereld. Het DB-virus, het Duurzaam-Bosbeheer-virus. Het is zeer besmettelijk. Wie wordt aangetast krijgt een onbedwingbare lust om het verder te verspreiden. Tot heil van mens en bos. En wat is er mooier?

Het virus is niet nieuw, allerm minst. Maar het grijpt sinds een jaar of tien wel heel sterk om zich heen. Dat begon met aantasting van de ene milieu-verdediger na de andere. Het bracht teweeg dat zij het tropisch bos op de korrel namen. Ze zeiden dat het maar eens uit moest zijn met het opruimen van dat bos, en ze hadden gelijk. De houthandelaren kregen alle schuld op de schouders. Want zonder hen zou het tropische regenwoud er nog staan. Aldus de aanklagers. Maar het DB-virus heeft een kwalijk neveneffect. Het verengt de gezichtsruimte en verhoogt enigszins de agressiviteit bij de geïnfecteerden. Dat is misschien niet zo leuk, maar mag niet verhullen dat zonder hen het tropische regenbos en de bedreiging ervan nimmer toereikend aandacht hadden gekregen. Aandacht met effect. En die aandacht krijg je niet zonder een fors aangezette zwart-wit prent te maken. Al is het natuurlijk wel sneu dat on-

Een goedaardig virus

ze Prins-Gemaal, bij de opening van een jubileumcongres van de Houtbond, zijn gastheren vergelijkt met jagers op zeehondjes. Want dat was niet aardig. En wel erg zwart-wit. Maar ja, heer Claus was inmiddels ook geïnfecteerd. Had bij de voorbesprekingen kennelijk te dicht bij een virusdrager gezeten.

En natuurlijk kon het niet uitblijven, ook de houtmensen werden besmet. Producenten, handelaren, verwerkers, gebruikers. In tal van landen. Maar ook bosbouwers, ook bosbeleidsmakers, en dat alles leidde tot meer onderzoek. Daarbij bleek dat de bos-opruiming toch wel veel meer oorzaken heeft, veel complexer is dan de patiënten-van-het-eerste-uur dachten. Waarbij behoefte aan eten een grote rol speelt. Wat het fenomeen alleen maar erger maakt.

Naarmate het DB-virus zich verder verspreidde, werden de pogingen om het regenbos te redden fanatieker. Nog steeds met de milieumensen voorop, maar nu met bos- en houtmensen mee. En ministers en andere politici. Zelfs de tropische landen gingen meedenken. Uit eigenbelang. Want zij waren niet of nauwelijks besmet. Zij toonden niet de typische blikvernauwing, één van de symptomen van de infectie. Integendeel, zij zagen heel scherp de boter op de wat schijnheilige hoofden van de westerlingen. Want hadden zij niet veel van hun eigen bossen opgeruimd? Ook voor voedselproductie?

De virale aantasting bleek vervolgens tot een ook al weer massaal optredende complicatie te leiden, namelijk het uitbreken van de certificeringskoorts. Normaliter onschadelijk en vaak zelfs gunstig voor de patiënt, in dit geval echter met een wat verontrus-

tend karakter: zij leidt tot dwangmatig handelen. Men wil hout certificeren, overal in de wereld. Dat moet uit duurzaam bos komen. Duurzaam in de tijd, duurzaam in zijn ontwikkeling. Dus hout als resultaat van duurzaam bosbeheer. Daar zit veel in. Maar wat certificeer je precies en hoe en waar? Eigenlijk certificeer je bos. Daar ontstaat immers de ellende. Maar wat zijn de criteria? En wie bepaalt die? En wie voert het allemaal uit? En wat gaat dat kosten? En wie controleert het allemaal, tot in het bos? En mag er ook nog ongecertificeerd hout worden verkocht? En komen er sancties? Ja, van die certificeringskoorts krijg je ontzettende hoofdpijn. En depressies. Je ziet het allemaal niet meer zitten. En in de tropische landen zijn ze niet gek. Want daar zeiden ze: "Wij certificeren? Dan de rest van de wereld ook! Want jullie hebben die boter op je hoofd, weet je nog wel?" En zo heeft de certificeringskoorts een mondiaal karakter gekregen.

Ik zei al, het Duurzaam-Bosbeheer-virus is herontdekt. Want het heeft al eerder een beperkte epidemie veroorzaakt, in west- en midden-Europa. Al heel lang geleden, zo ongeveer driekwart eeuw, en met een decennia-lange uitloop. Het begrip duurzaamheid is in de Europese bosbouw allang een levend begrip. Duurzaam bos en een daarop gericht beheer zijn in een belangrijk deel van Europa gemeengoed en in de boswet vastgelegd. Is dat niet het beste? De diagnose -er verdwijnt en de-gradeert te veel bos- is juist. De remedie -duurzaam bosbeheer, in de wet vastgelegd- is ook juist. Maar certificeren?? Zo heel fraudegevoelig? Wordt dat geen doekje voor het bloeden?